

NETİCELER

MANUEL MUÑOZ

ÇEVİREN: FATİH YİĞİTLER

livefa
yayınevi

Manuel Muoz, *What You See in the Dark* romanının, Frank O'Connor Uluslararası ykw dwlk kısa listesinde yer alan *Zigzagger* ve *The Faith Healer of Olive Avenue* ykw kitaplarının yazarıdır. Ulusal Sanat Vakfı ve New York Sanat Derneęi uyesidir. Bir kere Whiting Writer dwlk, u kere O. Henry dwlk almıştır ve bir ykw'su *Best American Short Stories*'de yayımlanmıştır. Dinuba, California yerlisi olan yazar řu an Tucson, Arizona'da yaşamakta ve çalışmaktadır.

Fatih Yiğitler, Orta Doęu Teknik niversitesi'nde İngilizce ęretmenlięi okudu. İtalya'nın Pordenone kentinde dil asistanlığı yaptıktan sonra Diyarbakır'da u yıl ęretmen olarak çalıştı ve ardından Polonya'ya yerleşti. Yabancı dil ęretmenlięi ve çevirmenlik yapmayı sdrdryor. Yayımlanmış evirileri arasında Jack London'ın *Güney Denizi Hikâyeleri*, Darcy O'Brien'in *James Joyce'un Vicdanı*, Robert Macfarlane'in *Yeraltı Diyarı* ve Sigrid Nunez'in *Tanrı'nın Nefesinde Bir Tüy* eserleri vardır.

*Este librito es para mi mamá
Esmeralda
y para mi papá
Antonio¹*

---

¹ (İsp.) Bu küçük kitap annem Esmeralda ve babam Antonio içindir. (ç.n.)

“Bazen bir kitabı kapatıp kalktığında
evin ardındaki verandadan ayrılıp
denize doğru yürürsün – fakat
annene anlatabileceđin
hikâyelerden deđildir okuduđun.”

Rita Dove, *Fantasy and Science Fiction*

İÇİNDEKİLER

Teşekkür	13
Herkes Yapabilir	15
Tüm ABD'nin En Mutlu Kızı	35
<i>Presumido</i>	54
<i>Susto</i>	71
Sebebi Şu ki	86
Neticeler	103
<i>Compromiso</i>	124
Tarla İşleri	140
Kasabanın Öbür Tarafındaki Sokağın Sonundaki O Pembe Ev	162
Nasıl Bir Aptalım Ben?	177

Teşekkür

Bu öykülerin ilk versiyonlarını yayımlayan ve büyük şüphelere düştüğüm zamanlarda yola devam etmem için beni destekleyen çok sayıdaki editöre minnettarım: “Herkes Yapabilir” ZYZZYVA, *The Best American Short Stories 2019*’da ve *The Penguin Book of the Modern American Short Story*’de, “Tüm ABD’nin En Mutlu Kızı” *Glimmer Train Stories*’de ve *The O. Henry Prize Stories 2015*’de, “Presumido”, *Huizache: The Magazine of Latino Literature*’da “Susto” *Freeman’s: The Best New Writing on California*’da, “Sebebi Şu ki” *American Short Fiction* ve *The O. Henry Prize Stories 2017*’de, “Neticeler” *Southwest Review*’da, “Kasabanın Öbür Tarafındaki Sokağın Sonundaki O Pembe Ev” *Virginia Quarterly Review*’da yayımlandı. “Tarla İşleri”nden bazı parçalar “Tarla İşleri” adıyla *Tales of Two Americas: Stories of Inequality in a Divided Nation*’da ve “La Pura Verdad” adıyla *Territory*’de yayımlandı.

Vadi öykülerimi yeni sohbetlerin içine yerleştirdikleri için Laura Furman’a, John Freeman’a, Heidi Pitlor’a ve Anthony Doerr’a özel olarak *gracias*.² Yıllar önce ilk çıkış şansını bana veren ve *Glimmer Train Stories*’i biz *cuento*³ sevdalıları için bir deniz feneri olan Susan Burmeister-Brown’a ve

---

² (İsp.) Teşekkürler. (ç.n.)

³ (İsp.) Hikâye. (ç.n.)

Linda B. Swanson-Davies'e şükranlarımı sunuyorum. İlk başlardaki hevesi bir kitaba sandığımdan daha yakın olduğumu anlamamda büyük bir etken olan, Edizioni Black Coffeeden Sara Reggiani: *Grazie*.⁴

Bu öykülerin editörlüğünü, çok sevdiğim bu insanlara ve yerlere cömert bir saygı duyarak yaptığı için Ethan Nosowsky'ye *gracias*, öylesine büyük özeni ve yardımları için The Indigo Press'ten Susie Nicklin'e de hakeza. Bu kitabı ışığa çıkarırken yol gösterdikleri ve benim bir kez daha kendimi bir yazar gibi hissetmemi sağladıkları için Anni Liu'ya, Katie Dublinski'ye, Marisa Atkinson'a, Claudia Acevedos-Quiñones'e ve Graywolf'taki herkese teşekkürler.

Merakları ve ilham verici *consejo*'ları⁵ için Sandra Cisneros, Cherríe Moraga, Virginia Grise, Rafael Pérez-Torres ve Joan Soble. Sesim alçaldığında bile beni dinledikleri için Ken Stuckey, Aaron Smith ve Curt Weber. Kucaklayıcı ruhları, dört dörtlük rehberlikleri ve cesaretlendirmeleri için Alison Hawthorne Deming, Aurelie Sheehan, Adela Licon, Jamie Lee ve Jane Miller. Beni çölde destekleyen insanlar, Megan Campbell, Allison Dushane, Paul Hurh, Clint McCall, Ander Monson ve Jon Reinhardt. Ben kendimden şüpheye düştüğümde bile bir kez olsun benden şüpheye düşmeyen, menajerim Stuart Bernstein. Benim için ve birçokları için her daim parlayan bir yıldız olan Helena María Viramontes.

Annemle babam beni bu kitaptaki bazı öykülere ilham olan, yıllar yılı unutulmamış *cuento*'larla onurlandırdı. Onların yaşamına ve onları bugünlere getiren dolambaçlı yolların benim yaşamımı ve yazınımı mümkün kılmış olmasına hep hayranlıkla bakmışımdır. Son olarak Cambridge'de sevilen bir lise öğretmenini ve toplumun bütün kesimlerine okuryazarlığı ve hikâye anlatıcılığını savunmuş biri olarak birçok kişinin hayatını değiştiren sevgili dostum ve hocam, merhum Donald B. Burroughs'a hürmetlerimi sunarım. Göğün öteki tarafında görüşmek üzere.

⁴ (İt.) Teşekkürler. (ç.n.)

⁵ (İsp.) Tavsiye. (ç.n.)

Herkes Yapabilir

Öncelikli meselesi paraydı. Erkeklerin tarlalardan dönmediği bir cumaydı ve doğru, bazen geç vakitlere kadar dönmedikleri olurdu, sonra mahallenin köşeyi dönen iş kamyonunun farları, kasasında gülüşen sarhoş erkekler. Ve doğru, diğer kadınların aklına muhtemelen en başta Vadi'nin⁶ dört bir bucağındaki tarlalarla bahçelerde devriye gezen, şansları yaver giderse günlerce, hepten şanssız çıkarlarsa bir daha asla göremeyecekleri erkeklerini götürmeye hazır yeşil göçmen arabaları gelmiş olurdu.

Günbatımında sokak sessizliğe bürününce karanlık evlerin kapı sineklikleri bir bir açıldı ve kadınların gölgeleri dışarı çıkıp oturdu, beton merdivenlerde bir akşam nöbeti. Delfina onlardan biriydi ama onun endişesi başka cinstendi. Bu kadınları henüz tanııyordu ve bu kadınlar da onu tanııyordu: O, kocası ve ufak oğlu mahalleye gelip sokağın sonunda dar sineklikli arka verandası, yalıtımsız, sıkışık bir banyosu ve küf tutmuş bir mutfağı olan iki odalı bir ev kiralaıyalı sadece bir ay olmuştu. Çocuğun evde oynayabileceğı bir toprak

---

⁶ ABD'nin California eyaletinde birçok yerleşim yerini ve tarım arazilerini barındıran, Pasifik kıyısındaki Central Valley (Orta Vadi). (ç.n.)

avlu vardı sadece ve ankesörlü telefonda Delfina'nın memleketi Texas'ı aramak için kasabanın merkezine arabayla gitmek zorundaydılar. Delfina'nın kocasının tarla işçileri arasında kabul görmesine yetecek kadar süre geçmişti anca, ücret mahallenin erkekleri arasında bölüşülürdü, iş kamyonu daha güneş doğmadan paldır küldür uzaklaşırdı sokaktan.

Delfina yenilgiyle ayağa kalkan ilk silueti görünce öteki kadınların erkeklerinin yokluğunda hissettikleri kendilerine has telaş geldi aklına ve kendi evinde buna hiç yer olmadığını fark etti. Haziranın bitmesine birkaç gün kalmış, kira günü yaklaşıyor, evlerinin önündeki merdivenlerdeki tüm kadınların muhtemelen erkekler dönene kadar hiçbir şeyin bir farkının olmayacağına, her nereye götürüldülse oradan dönene kadar hiçbir şeyin değişmeyeceğine inandıklarını düşündü. Kendi kaygısının ağırlığını biliyordu şüphesiz ama son sigaralarını söndürüp sineklikli kapılarının arkasına geçen kadınlarda yokmuş gibi görünen bir kararlılık duyuyordu kendinde. Güneş battıktan sonra sokağın karışını ve mahallenin çocuklarının yataklarına yollanışlarını izledi. Evin önündeki merdivenlerde oturmaya devam ettikçe kendini daha güçlü hissetti.

Sokağın öbür ucundaki bir verandadan bir kadın çıktı dışarı ve Delfina kadının birkaç loş veranda ışığının ve televizyonların pencerelelerinden süzülen solgun ışıklarının eşliğinde onun evine doğru yürüdüğünü gördü. İnce ve uzun endamlı kadın ön bahçeye varınca Delfina kocasının işliğinin uzun kollarını ve topuzundan dökülen saç tutamlarını fark etti kadının. *Buenas tardes*,⁷ dedi kadın.

Buenas tardes, diye yanıtladı Delfina ve kadını davet etmektense merdivenlerden kalkıp avlunun ucunda karşıladı onu.

Bazen hemen geri dönmezler, dedi komşu İspanyolca. Ama telaş-

---

⁷ (İsp.) İyi günler. (ç.n.)

lanma. Yakında dönerler. Hepsi. Hepsini birlikte aldılarsa, beraber dönerler.

Kadın elini uzattı. *Me llamo Lis*,⁸ dedi.

Delfina, diye yanıtladı ve Lis sokağın gölgesinin büsbütün dışına çıkınca gördüğü kendi yaşlarında bir yüz oldu.

Eviniz neredeyse üç ay boş kaldı, dedi Lis, siz geldiniz sonra. Buralarda bu kadarı uzun sayılır, bizim mahalle için bile. Her şey çok pahalı bu aralar.

Öyle, diye hak verdi Delfina.

Texas da pahalı mıydı? diye sordu Lis. Bu yüzden mi taşındınız?

Delfina sakince, hiçbir şey belli etmeden baktı. Texas'lı olduğunu bu kadına söylememişti ve kocasının diğer adamlara ne söylemiş olabileceğini düşündü, iş kamyonunda veya Gold Street'in yakınındaki, tarlalarda geçirdikleri günün sonunda gelip bir bira almayı sürdürdükleri sürece sahibinin, adamların aylıklık etmesine ses çıkarmadığı küçük bakkal dükkânının park yerinde.

Arabanız, dedi Lis, toprak avluda duran Ford Galaxie'yi işaret ederek. Siz gelir gelmez Texas plakasını fark ettim.

Arabayla Texas'tan geldik, diye yanıtladı Delfina.

Kocan arabayı tarlaya götürmediği için şanslısınız. El koyuyorlar, yani işte, zor oluyor geri alması.

Kadın Delfina'ya onu sürekli yapmak istemediği şeylere ikna etmeye çalışan Texas'taki kız kardeşini hatırlatıyordu. California'ya taşınmanın kötü bir fikir olduğunu söyleyen kız kardeşiydi, hiç gitmemiş olmasına rağmen orada yaşayan insanlara dair korkunç hikâyeler anlatan da. Kız kardeşi gitmemesi için olası bütün sebepleri sıralamıştı, gerçek sebep hariç ki o da kız kardeşinin anneleriyle bir başına kalmak istememesiydi.

---

⁸ (İsp.) Benim adım Lis. (ç.n.)

Kocam California plakan yoksa durduruyorlar diyor, dedi Delfina. Bu yüzden mecbur kalmadıkça kullanmıyorum arabayı.

Texas'tan buraya uzun süren araba yolculuğunda yabancıların sadece bir şeye ihtiyaçları olduğu zaman gelip kendilerini tanıttıklarını öğrenmişti. Para isteyecek olursa Lis'i geri çevirebilirdi ama kendisini arabayla kasabaya bırakmasını isterse zor olurdu o zaman.

O karanlıkta bile Lis'in cevap yetiştirmek üzere olduğunu görebiliyordu. Başını çevirip Galaxie'ye bakmış, yüzü yeniden sokak lambasının altında karanlığa gömülmüştü.

Benzin pahalı, dedi Lis nihayet uzun süre sonra, rica edeceği her neyse bahsini etmeye bile değmediğini fark etmişti sanki. Ama baktıkça baktı arabaya ve başka bir şey demedi, bu da Delfina'ya çok geçmeden baklayı ağzından çıkaracağını düşündürdü.

Benzin kuyrukları başlamadan önce iş kamyonunu çok ucuza aldık ve depoyu dolu tutmanın ne kadara mal olacağını düşünemedik. Texas'ta benzin kuyruğunda beklemek zorunda kaldınız mı?

Kaldık, dedi Delfina. Her yerde böyleymiş diye duydum.

Her yerde değil, dedi Lis. Meksika düzelmiş diyorlar ama ailen her zaman sırf sen dönesin diye ne gerekirse onu söyler.

Nerelisiniz?

Guanajuato. Ya siz?

Texas, dedi Delfina. Yani oradan geldik, diye ekledi hatırlatmak istermişçesine.

Lis'in yüzü yine gölgeye gömülmüştü, Delfina'nın kocası da diğerleriyle birlikte yakalandığı için kadının yüzünde belli belirsiz bir gülümsemenin belirip belirmediğini görmesini zorlaştırıyordu bu. Galiba evinizde yaşayan ihtiyar adam da Texaslı'ydı, Matamoros taraflarından, dedi. Durango muydu yoksa? Öyle uzun süre yaşamıştı ki burada, bu sokağın eskiden kasabanın tam kenarı olduğunu, ardında da üzüm bağlarının olduğunu söylerdi.